

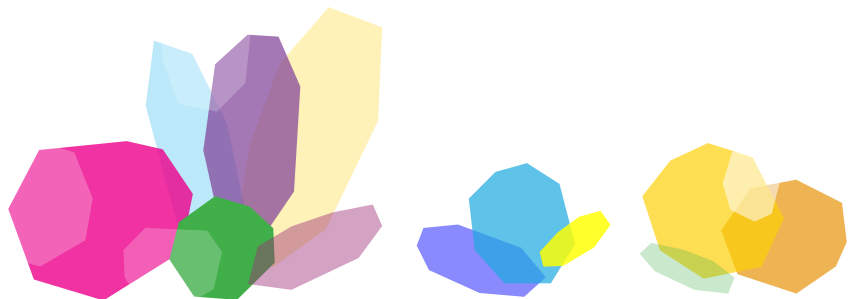
PIDÄ TALLESSA
SINULLE TARPEELLISTA TIETOA

Lahden
Steinerkoulu

LUKION OPINTO-OPAS

Lukuvuosi 2025–2026

SISÄLLYSLUETTELO

Opintojen rakenne	3
Opinnoissa eteneminen	4
Opiskelijan velvollisuudet	5
Poissaolot	5
Arviointi	6
Ylioppilastutkinto	6
Laajennettu oppivelvollisuus ja muut kulut	7
Tukimaksut	7
Opintotuki	7
Opiskelijoiden hyvinvointi	
(opiskeluhuoltoryhmä, opiskelijakunta ja kouluruokailu)	7
Yhteystiedot	
(koulu, opettajat, tukipalvelut ja opiskeluhuolto)	8
Lukuvuoden 2025–2026 koulu- ja lomapäivät	9
Rästi- ja korotustenttipäivät 2025–2026	9
Ylioppilaskirjoitukset	10
Poissaolot ja poissaoloanomukset	11
Lukion yhteiset pelisäännöt	11
Lahden steinerlukion järjestyssäännöt	12
Hyvät toimintatavat	13
Valintakortti 10. lk. 2025 – 2028	15
Valintakortti 11. lk. 2024 – 2027	16
Valintakortti 12. lk. 2023 – 2026	17

Lahden Rudolf Steiner -koulu
Eeronkatu 2a, 15900 Lahti
puh. 050 466 8077
sähköpostit: etunimi.sukunimi@lahdensteiner.fi

rehtori Kirsi Peräjärvi: 050 526 0877
kanslia Leena Vikki: 050 466 8077
opinto-ohjaaja Sanna Parviainen-Sahin: 050 304 4245
kouluisäntä Sami Tanttu: 044 9719 996

Lukiomme opinnoista saat lisätietoa kotisivuiltamme:
www.lahdensteiner.fi

sekä voit tutustua kouluunne
sosiaalisen median kanavissa: @/#lahdensteiner.

*Lahden Rudolf Steiner -koulun lukiolla on erityisteh-
tävänä toteuttaa steinerpedagogista lukio-opetusta.
Opetuksessa huomioidaan monipuolisesti tiedollisuus,
taiteellisuus, toiminnallisuus ja yhteisöllisyys. Useilla
opintojaksoilla edetään luokittain. Tämä tuo oman lei-
mansa pieneen lukioomme. Meillä arvostetaan myös
sitä, että opiskelijat ja opettajat tuntevat toisensa.*

OPINTOJEN RAKENNE

Lukio on luokallinen ja opinnot koostuvat opin-
tojaksoista. Luokallisuuden mukaan lukioluokkia
kutsutaan luokiksi 10, 11 ja 12. Lukio on kolmi- tai
nelivuotinen. Luokkien opinnot muodostuvat valta-
kunnallisista pakollisista, valinnaisista, koulukohtai-
sista ja muista valinnaisista opintojaksoista. Lukion
oppimäärän suorittamiseen vaaditaan vähintään 150
opintopistettä (op).

Valtakunnalliset pakolliset opintojaksot

- kaikille pakolliset opintojaksot, joiden
opintosisällöt on määritelty valtakunnallisesti
- opintojaksoja on suoritettava yhteensä 94–102
op verran, riippuen matematiikan valinnasta.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

- liittyvät pakollisten opintojaksojen sisältöihin
syventäen niitä
- opintojaksoja on suoritettava vähintään 20 op.

Erityistehävän mukaiset opintojaksot

- Suorittamalla 12 koulukohtaista erityistehävän
mukaista opintojaksoa opiskelijalla on mahdol-
lisuus halutessaan jättää pois valtakunnallisia
pakollisia opintojaksoja 16 opintopisteen verran.

Muut valinnaiset opintojaksot

- vapaasti valittavat muut opintojaksot ja ylioppilas-
tutkintoon valmentavat opintojaksot.
- lisätään kyseisen aineen opintopistemäärään, ja ne
voivat olla hyödyksi jatko-opintoihin haettaessa ja
voivat vaikuttaa oppiaineen arviointiin lisänäyt-
tönä (arvosanaa korottavasti).

Lukiodiplomit

Opetushallitus on kehittänyt lukiodiplomit, jotta
lukion opiskelija saisi mahdollisuuden antaa erityisen
näytön osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan taito-
ja taideaineissa. Lukiodiplomit täydentävät muiden
lukio- opintoihin liittyvien erillisten näyttöjen tavoin
lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodis-
tuksen osoittamaa osaamista.

Opetushallitus on vahvistanut valtakunnalliset
lukiodiplomin suorittamisen ehdot, arviointikritee-

rit ja todistuksen muodon. Osassa lukiodiplomeista
tehtävät vaihtuvat vuosittain. Lukiodiplomin suo-
rittamisen järjestäminen on lukiolle vapaaehtoista.
Lukiodiplomit voivat kuulua muihin valinnaisiin
opintojaksoihin. Lukiodiplomien suorittaminen on
opiskelijalle vapaaehtoista ja siitä saa 2 op.

Lahden steinerlukiossa on mahdollista suorittaa seuraavat lukiodiplomit:

*Kotitalouden lukiodiplomi
Kuvataiteen lukiodiplomi
Liikunnan lukiodiplomi
Musiikin lukiodiplomi
Käsityön lukiodiplomi*

Lisätietoja
opinto-ohjaajalta,
rehtorilta tai
aineenopetta-
jilta.

Valintakortit
löytyvät
viimeisiltä
sivuilta.

OPINNOISSA ETENEMINEN

Lukiolain mukaan opiskelijan tulee suorittaa lukio enintään neljässä vuodessa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä aikaa pidennystä. Opiskelija, joka ei ole suorittanut oppimäärää, katsotaan eronneeksi.

Opiskelijan kunkin oppiaineen oppimäärä muodostuu pakollisista ja valinnaisista opintojaksoista, niihin läheisesti liittyvistä muista valinnaisista opintojaksoista sekä erityistehtävänmukaisista opintojaksoista. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuiset oppimäärät.

Opiskelijan on suoritettava vähintään 2/3 pakollisista ja valinnaisista opintojaksoista hyväksytysti.

Koulun erityistehtävän mukainen vähennysoikeus on enintään 16 op pakollisista opintojaksoista. Vähennys edellyttää vähintään 14 opintopisteen verran erityistehtävän mukaisten opintojaksojen suorittamista. Vähennyksistä sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Poisjätettyjen opintojaksojen tilalle on valittava vastaava määrä muita opintojaksoja, jos kokonaisopintopistemäärä alittaa 150 op.

Opintojakso on laajuudeltaan 1–3 op, 1 opintopiste on noin 19 tuntia. Opintojaksovalinnat tehdään vuosittain ja ne ovat sitovia. Muutokset ovat mahdollisia perustelluista syistä. Muutokset anotaan opinto-ohjaajalta Wilmassa. Muualla suoritettua lukio-opinnot luetaan hyväksi lukion oppimäärään. Tarkasta aina muualla käytyjen opintojaksojen vastaavuus oman lukion opintojaksoihin.

Arvosanalla arvioitavista opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä opintoja enintään seuraavasti:

Opintopisteiden lukumäärä oppiaineessa	Hylättyjä
2 – 5 opintopistettä	0
6 – 11 opintopistettä	2
12 – 17 opintopistettä	4
18 opintopistettä tai enemmän	6

Kaksi peräkkäistä hylättyä opintojaksoa samassa oppiaineessa muodostaa etenemisesteen, toisin sanoen tällöin vähintään toinen opintojaksoista on suoritettava kokonaisuudessaan uudelleen.

Arvosanaa vaille jääneet opintojaksot eli kesken-eräiset opintojaksot (merkitään X) tulee suorittaa loppuun viimeistään kahden viikon päästä jakson loppumisesta. Jos opintojaksoa ei tänä ajanjaksona suoriteta, muuttuu opintojakso keskeytyneeksi (merkitään K). Keskeytynyt opintojakso pitää aina käydä kokonaan uudelleen.

Hyväksytyn opintojakson arvosanaa voi korottaa korotustenttipäivänä. Ennen korotustenttiä opiskelijan tulee suorittaa myös opettajan määräämät korotustehtävät. Hylättyä suoritusta voi uusia kahdesti.

Matematiikan oppimäärän vaihtaminen

Pitkän oppimäärän moduli	Lyhyen oppimäärän moduli
MAA2	MAB2
MAA3	MAB3
MAA6	MAB8
MAA8	MAB5
MAA9	MAB7

Matematiikan oppimäärän vaihtamisesta tulee neuvotella aineenopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa.

Muut pitkän oppimäärän mukaiset hyväksytysti suoritettua opintoja tai vaihdon yhteydessä moduuleista yli jääviä opintopisteitä vastaavat hyväksytysti suoritettua osaopinnot siirretään lyhyen oppimäärän muiksi valinnaisiksi opinnoiksi.

Opiskelijan siirtyessä pitkästä oppimäärästä lyhyeen oppimäärään tulee opiskelijalle hänen niin halutessa järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi.

Kun opiskelija siirtyy lyhyestä oppimäärästä pitkään oppimäärään, häneltä voidaan edellyttää täydentäviä opintoja, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen. Vaihdon yhteydessä moduuleista puuttumaan jäävät opintopisteet tulee suorittaa paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla.

Opiskelija voi opiskella myös toisen oppimäärän moduuleja oppimäärää vaihtamatta. Tällöin kyseiset moduulit voidaan lukea hyväksi opiskelijan varsinaisen oppimäärän muiksi valinnaisiksi opinnoiksi.

Kannettavan tietokoneen hankkiminen

Ohjeita tietokoneen hankintaan on saatavilla Yliop-

pilastutkintolautakunnan sivustoilla:
(<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/maaraykset-ja-ohjeet/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet/liite-2-kokelaan>) Tarvittaessa koulu lainaa tietokoneen laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalla opiskelijalle.

Linkkivinkki:
[ylioppilastutkinto.fi](https://www.ylioppilastutkinto.fi)

muksesta myöntää lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta. Hakemukset tulee tehdä hyvissä ajoin etukäteen.

Opiskelijalla on vastuu omasta opiskelustaan. Opiskelijan kohdatessa vaikeuksia opinnoissaan tulee hänen ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan tai lukion opiskeluhuoltoon.

Verkko-opintojaksot

Opintojaksoja voi suorittaa mm.:

- Otavan opiston nettilukio
(<https://www.nettilukio.fi>)

Verkko-opintojaksot ovat monimuoto-opintojaksoja (osa opetuksesta samanaikaisesti, osa itsenäisesti), etäopintojaksoja (samanaikaisopetus) tai verkko-opintojaksoja (itsenäinen opiskelu).

Verkko-opintojaksoille ilmoittaudutaan noudattaen ohjeita, jotka mainitaan opintojaksokohtaisesti.

Kysy tarvittaessa opinto-ohjaajalta apua ilmoittautumiseen.

Verkko-opintojakson hinta on keskimäärin 105 euroa/opintopiste.

Lahden steinerkoulu korvaa opintojakson opiskelijalle, opintojaksosuoritusta vastaan, kun opintojakso on anottu etukäteen opettajakunnalta ja se on pitänyt suorittaa verkossa seuraavista (tai muista painavista syistä) johtuen:

- Opintojakso on valtakunnallinen pakollinen tai valinnainen, eikä sitä tarjota Lahden steinerlukiossa lähiopetuksena.
- Opintojakso on yhtäaikaan muun valtakunnallisen valinnaisen opintojakson kanssa.

Anomukseen on kirjattava syy, jonka perusteella Lahden steinerkoulu korvaa opintojakson. Jos opintojakso jää kesken, maksua ei palauteta opiskelijalle.

Opintoja voi suorittaa omakustanteisesti ilman edellä mainittuja syitä. Aikuislukion opintojaksosuhinta on keskimäärin 150 €/opintojakso.

Suoritetut opintopisteet siirretään opiskelijan opintojaksosuoritteisiin (tarkista opintoja tarjovien ohjeistuksesta arvosanan siirtokäytäntö).

OPISKELIJAN VELVOLLISUUDET

Opiskelijan velvollisuus on osallistua opetukseen. Hänen on suoritettava tehtävänsä ajallaan ja käyttäytymällä asiallisesti. Opiskelijalle voidaan hake-

**Opiskelija, joka on oppilaitoksen pää-
tösvaltaa käyttävän elimen jäsen** (esim. opiskelijakunnan hallitus), on salassapitovelvollinen. Salassapitovelvollisuus koskee hänen mainitussa asemassaan saamia tietoja muiden opiskelijoiden tai henkilöstön taikka heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.

POISSAOLOT JA POISSAOLOANOMUKSET

Kaikki poissaolot on selvitettävä Wilman kautta viikon kuluessa kouluun palaamisen jälkeen. Muussa tapauksessa poissaolo katsotaan luvattomaksi.

*Poissaoloja voi olla
hyväksyttävistä syistä:*

2 x 45 min / 1 op

4 x 45 min / 2 op

6 x 45 min / 3 op

Jos poissaolot sisältävät selvityksiä:

Koulun luvallinen (esim. koulun edustaminen, opiskelijakunnan hallitustyö, yo-kokeeseen osallistuminen), voi poissaoloja olla seuraavasti:

3 x 45 min / 1 op

6 x 45 min / 2 op

9 x 45 min / 3 op

Kolmesta myöhästymisestä tulee yksi 45 min poissaolo. Jos myöhästyminen on 15 min tai pidempi, tulee siitä myös yksi 45 min poissaolo. Poissaolot voivat laskea arvosanaa. Poissaoloista tulee alle kahdeksantoistavuotiaalla olla terveydenhoitajan/lääkärintodistus, huoltajan tai luokanohjaajan selvitys. Yli kahdeksantoistavuotias voi selvittää poissaolonsa itse. **Yli sallitun poissaolomäärän ylittävistä poissaoloista vaaditaan myös täysi-ikäiseltä terveydenhoitajan/lääkärintodistus, vanhemman tai luokanohjaajan selvitys.**

Tapauskohtaisesti hyväksyttäviä poissaoloja (esim. sairaus) voi olla yli sallitun määrän, ei kuitenkaan yli 10 h/ 2 op. Jos poissaolot ylittävät yli sallitun määrän rajan sisältäen luvattomia poissaoloja, opiskelijan kanssa käydään keskustelu ja opintojakson jatkuminen harkitaan tapauskohtaisesti.

Muista syistä aiheutuvat poissaolot sekä varsinaisten loma-aikojen ulkopuolelle tulevat lomat on anottava vähintään kaksi viikkoa ennen poissaoloa. Anomus täytetään Wilmassa.

Opettajakunta suosittelee, että lomamatkat tehdään koulujen loma-aikoina. Kyse on ennen kaikkea nuoren opintojen etenemisestä.

Anottujen poissaolojen korvaamiseksi voidaan opiskelijalle järjestää yksityisopiskelijoiden tentti. Tentin järjestävälle opettajalle maksetaan 48,94 euron palkkio. Tentti voi käsittää kirjallisen ja suullisen kyselyn, työnäytteen sekä/tai uusintakokeen.

Tarkempi ohjeistus: ks. poissaoloanomukset, s. 11.

ARVIOINTI

Oppiaineen arvosana muodostuu valtakunnallisten pakollisten ja valinnaisten opintojaksojen arvosanojen keskiarvosta. *Opiskelijan osaamista arvioidaan suhteessa opetussuunnitelman tavoitteisiin ja hänen henkilökohtaiseen edistymiseensä.* Arviointi perustuu kirjallisiin tehtäviin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan muiden tehtävien ja työtapojen arviointiin. Arvioinnin tehtävänä on kehittää myös opiskelijan itsearviointitaitoja.

Opintojakso arvioidaan Wilmaan kahden viikon kuluessa opintojakson päättymisestä.

Numeroarvosanalla arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet.

Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä.

Poikkeuksen muodostavat seuraavat päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet, joihin opiskelija voi pyytää numeron sijaan suoritusmerkinnän (S):

- liikunta
- oppiaineet, joissa opiskelija on suorittanut vain 2 op
- valinnainen vieras kieli, mikäli opiskelija on suorittanut siinä korkeintaan 4 op

Opintojaksotodistuksen arviointimerkinnät:

Numeroarviointi 10-4

Suoritettu S

Hylätty H

Keskeneräinen opintojakso X

Keskeytynyt opintojakso K

Erityistehtävän mukaiset ja muut valinnaiset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä (S) Muut valinnaiset opintojaksot voivat vaikuttaa arviointiin lisänäyttönä opetussuunnitelmassa määritettävällä tavalla. Hylättyä (H), keskeneräistä (X) tai keskeytynyttä (K) opintojaksoa ei lasketa opintojaksomäärään. *Keskeneräinen opintojakso (X) täytyy suorittaa viimeistään kahden (2) viikon aikana opintojakson päättymisestä, muuten opintojakso keskeytyy (K).*

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin opintojakson arviointiperusteet selvitetään opiskelijalle opintojakson alussa.

Opettajalla on mahdollisuus korottaa oppiaineen arvosanaa, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat opiskelun päättövaiheessa opintojaksoarvosanojen perusteella määräytyvää paremmat. Opiskelijalla on myös mahdollisuus osoittaa oppiaineen arvosanan korotustentissä suurempaa kypsyttää ja oppiaineen hallintaa kuin opintojaksojen arvostelusta määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää.

Lukio-opintojen päätteeksi opiskelija saa myös kirjallisen lausunnon. Muilla lukioluokilla painotetaan itsearviointia ja palautekeskusteluja.

YLIOPPILASTUTKINTO

Tutkinnon tarkoituksena on saada selville, ovatko lukion opiskelijat omaksuneet lukion opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot sekä saavuttaneet lukion tavoitteiden mukaisen riittävän kypsyden.

Ylioppilastutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, yhtä aikaa kaikissa lukioissa. Tutkinnon saa suorittaa enintään kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana. Tutkinnon voi suorittaa myös yhdellä tutkintokerralla.

Kokelaan tutkintoon kuuluu **vähintään viisi koetta**, joista *äidinkielen koe tai suomi toisena kielenä –koe* (vieraskielisille) on kaikille pakollinen.

Kokelas valitsee kolme (3) muuta tutkintonsa pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta: toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineissa järjestettävä koe. Kokelas päättää itse minkä viidennen kokeen suorittaa.

Kokelas voi lisäksi sisällyttää tutkintoonsa ylimääräisiä kokeita. Lukion yo-rehtori tarkistaa, täyttääkö kokelas tutkintoon ja siihen kuuluviin kokeisiin osallistumisesta säädetty vaatimukset.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Matematiikassa ja vieraissa kielissä tasot ovat pitkä ja lyhyt oppimäärä, toisessa kotimaisessa kielessä pitkä ja keskipitkä oppimäärä.

Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, minkä tason mukaiseen kokeeseen hän osallistuu. Kokelaan on suoritettava pitkään oppimäärään perustuva koe vähintään yhdessä pakollisessa kokeessa.

Ylioppilastutkintolautakunta on antanut määräyksiä ja ohjeita, jotka koskevat tutkintoa ja sen toimeenpanoa, eri kokeita sekä kuulovammaisia, luku- ja kirjoitushäiriöisiä, sairaita, vammaisia ja vieraskielisiä kokelaita. Määräykset ja ohjeet ovat luettavissa lautakunnan kotisivulta: sivujen osoite on www.ylioppilastutkinto.fi

Kokelas voi anoa erityisjärjestelyjä esimerkiksi lukihäiriön tai sairauden vuoksi. Virallinen lausunto lukihäiriöstä kannattaa hakea viimeistään kirjoituskisaa edeltävänä lukuvuonna. Lausunto toimitetaan rehtorille.

10. luokan aikana koulussamme järjestetään LUKITESTI – lisätietoja saa kunkin luokan luokanohjaajalta.

Kokelas on itse vastuussa siitä, että on selvillä ylioppilastutkintoon liittyvistä määräyksistä ja ylioppilastutkintokokeiden suoritusohjeista sekä noudattaa niitä.

LAAJENNETTU OPPIVELVOLLISUUS JA MUUT KULUT

Laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalla lukiolaiselle opiskelu on ilmaista. Joitakin yksittäisiä maksuja voidaan periä esim. teatterikäynteihin tai retkiin.

Myös **12. luokalla tehtävän kulttuurimatkan opiskelijat kustantavat pääosin itse:** koulun rahallisen avustuksen lisäksi luokat tekevät erilaisia varainhankintaprojekteja matkaa varten.

TUKIMAKSUT

Lahden Rudolf Steiner –koulun tukimaksu on vapaaehtoinen, *mutta erittäin tärkeä ja toivottava tuloerä koulun vakaan käyttötalouden turvaamiseksi.*

Tukimaksu on perhekohtainen:

40 €/kk/ 1 opiskelija.

Sisaralennukset:

2 opiskelijaa 50 €/kk

3 opiskelijaa 60 €/kk

4 opiskelijaa 70 €/kk

OPINTOTUKI

Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainan valtiontakauksesta. Opintotuen hakulomakkeita saa Kansaneläkelaitoksen (Kela) toimistoista tai koulun kansliasta.

Opintorahan suuruus määräytyy hakijan iän, asumismuodon ja siviilisäädyn mukaan. Opiskelija on oikeutettu opintorahaan seuraavasta kuukaudesta lukien, jona hän täyttää 17 vuotta. Opintorahaa myönnettäessä otetaan huomioon hakijan vanhempien tulot, kun kyse on toisella asteella (10.–12. lk) opiskelevasta perheettömästä alle 20-vuotiaasta. Asumislisään on oikeutettu opiskelija, joka asuu vuokra-, asumisoikeus- tai osaomistusasunnossa. Opintoraha ja asumislisä myönnetään vain opiskelu-kuukausien ajaksi.

Kelan myöntämät opintotuet vaativat päätoimista opiskelua, mikä tarkoittaa lukuvuodessa 20 opintopistettä tai lukukaudessa 2 ylioppilaskirjoitusainetta. Oppilaitos seuraa opintojen edistymistä ja raportoi siitä tarvittaessa Kelaan. Tuet voidaan periä takaisin, jos yllämainittu määrä opintoja ei toteudu. Neljännelle lukuvuodelle on opintotukea haettava erikseen.

Kelan nettiosoite: <http://www.kela.fi/opiskelijat>

OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI

Opiskeluhuoltoryhmä

Lukion opiskelijan tukena on moniammatillinen opiskeluhuolto. Opiskelijoiden oppimista sekä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia tukee koko kouluyhteisö. Opiskeluhuollosta vastaa opiskeluhuoltoryhmä. Sen jäseniä ovat rehtori, koulupsykologi, koulukuraattori, lukioterveydenhoitaja, opinto-ohjaaja, luokanohjaajat sekä opiskelijakunnan edustajat.

Terveystietäjän puoleen voit kääntyä esim. pohdittaessasi terveyttä, sairautta, nuoruutta, ihmissuhteita, mielialaa, seurustelua, raskaudenkehkeyä tai halutesasi tarkastuttaa esim. kasvusi, ryhtisi, näkösi, verenpaineesi tai hemoglobiini.

Koulupsykologin luokse voit tulla keskustelemaan esimerkiksi:

- jaksamiseen, masennukseen, stressiin tai jännitykseen liittyvissä asioissa
- opiskelumotivaatiosta

- ihmissuhteista
- tulevaisuuden suunnitelmista
- oppimisvaikeuksista
- mistä tahansa itseä kiinnostavasta asiasta, johon kaipaa näkökulmia tai tukea

Koulukuraattori toimii koulun sosiaalityöntekijänä. Hän auttaa ja tukee oppilaita, joilla...

- esiintyy ristiriitoja kavereiden kanssa
- haluttomuutta käydä koulua
- levottomuutta oppitunneilla

Koulukuraattorin puoleen voi kääntyä erilaisissa koulunkäyntiin ja sosiaalisiin tilanteisiin liittyvissä ongelmissa. Keskustelut ovat luottamuksellisia.

Opiskelijakunta

Lahden Rudolf Steiner –lukion opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki lukion opiskelijat. Opiskelijakuntaa edustaa hallitus, jossa on jäseniä jokaiselta lukioluokalta. Hallitus järjestää opiskelijakunnan jäsenille erilaisia teema ja virkistyspäiviä. Hallituksen jäsenien tehtävänä on osallistua yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän tapaamisiin. Opiskelijoidemme käytössä on oma lukiotila.

Ruokailu

Ruokailu on opiskelijoille maksuton. Ruokalista sisältää myös päivittäisen kasvisruokavaihtoehdon. Myös erityisruokavaliota noudattavat opiskelijat huomioidaan. **Lukiolaisten ruokailu on klo 12.00-12.30.** Mikäli hyppy tuntien tai erityistilanteiden vuoksi opiskelija haluaa syödä aikaisemmin, on hänen huomioitava alempien luokkien ruokailuvuorot 10.45 – 12.00 sekä syötävä ruokalan perimmäisessä pöydässä. Ruokailutilanteisiin eivät kuulu ulkovaatteet, kännykät tai läppärit.

YHTEYSTIEDOT

Lahden Rudolf Steiner -koulu
Eeronkatu 2 a, 15900 LAHTI

kanslia

kanslia@lahdensteiner.fi
p. 050 466 8077

rehtori

kirsi.perajarvi@lahdensteiner.fi
p. 050 526 0877

opinto-ohjaaja

sanna.parviainen-sahin@lahdensteiner.fi
p. 050 304 4245

opettajat

etunimi.sukunimi@lahdensteiner.fi

Opettajat

Eronen Laura

käsityön ja kuvataiteen opettaja

Eskelinen Juha

matematiikan opettaja, 13. luokan luokanohjaaja

Hänninen Seija

apulaisrehtori

Ilkka Päivi

musiikinopettaja, 11. luokan luokanohjaaja

Johnson Mia

resurssiopettaja

Kalliala Johanna

filosofian, historian, yhteiskuntaopin opettaja sekä 10. luokan luokanohjaaja

Kemppi Heidi

resurssiopettaja ja psykologian opettaja

Laukkanen Katriina

englannin opettaja, yo-asiat ja 11. luokan luokanohjaaja

Laakso Hannamari

wanhon tanssit

Launne Heidi

kotitalous

Lehtinen Olga

fysiikan, kemian ja matematiikan opettaja

Luhtavaara Sini

saksan ja ruotsin opettaja sekä 10. luokan luokanohjaaja

Lindman Susanna

äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja ja

12. luokan luokanohjaaja

Orpana Erja

käsityön ja kuvataiteen opettaja

Pakkala Outi

uskonnon, biologian, maantiedon, terveystiedon opettaja, 9. luokan luokanohjaaja ja yo-asiat

Parviainen-Sahin Sanna

opinto-ohjaaja ja hallinto-asiat

Perret Ailin

eurytmian opettaja sekä 12. luokan luokanohjaaja

Peräjärvä Kirsi

rehtori ja biologian opettaja

Seesteilä Sari

erityisopettaja

Toivonen Miika

liikunnanopettaja

Tukipalvelut

Salomaa, Päivi, talouspäällikkö

Tanttu, Sami, kouluisäntä

Vikki Leena, koulusihteeri

Lukiaterveydenhuolto

Lahden Sote-keskus,

Harjukatu 48, MASTO 6. krs.

Mira Andersson

p. 044 416 3117, soittoaika ma–pe klo 8.00 – 9.00

» Ajanvarausohjeet seuraavalla sivulla

AJANVARAUS terveydenhoitajalle:

- sähköisesti oma.hyvis.fi - Opiskeluterveydenhuolto, lukiolaiset
- ajanvaraus puh. 044 416 3117
- [Wilma-viestillä](mailto:Wilma-viestilla)

AJANVARAUS terveydenhoitajan akuuttivastaanotolle:

- sähköisesti oma.hyvis.fi - Opiskeluterveydenhuolto, lukiolaiset, terveydenhoitajan akuuttivastaanotto Lahdessa opiskeleville.
- puhelu omalle terveydenhoitajalle klo 8 – 9.

Muita yhteystietoja:

Päivystyspalvelu p. 03 116 117 (Akuutti24)

- Puhelinneuvonta ja hoidon kiireellisyyden arviointi.
- Hammashoitola puh. 040 688 8675

Koulupsykologi

Kirkkokatu 2, 15110 Lahti

Lari Laakkonen, puh. 044 488 5540

lari.laakkonen@lyk.fi

Vastaanotto sijaitsee Lahden yhteiskoulun Museo-rakennuksen alakerrassa (käynti Rauhankadun puoleisesta ulko-ovesta).

Koulukuraattori

Kirkkokatu 2, 15110 Lahti

Nina Vaittinen, p. 044 4885 543

nina.vaittinen@lyk.fi

Vastaanotto sijaitsee Lahden yhteiskoulun Museo-rakennuksen alakerrassa (käynti Rauhankadun puoleisesta ulko-ovesta).

LUKUVUODEN 2025 – 2026 TYÖ- JA LOMA-AJAT

koulutyö alkaa ke 6.8.2025

syysloma 20.-26.10.2025 (vk 43)

joulujuhla la 20.12.2025 klo 11-12,

Felix Krohn -sali

joululoma 21.12.2025 – 6.1.2026

kevätlukukausi alkaa ke 7.1.2026

talviloma 23.2. – 1.3.2026 (vk 9)

vapaapäivä pe 15.5.2026

keväthuhla pe 29.5.2026 klo 18 – 19,
Felix Krohn -sali

todistustenjak la 30.5.2026 klo 9.00,
koululla

yo-juhla la 30.5.2026 klo 10.00,
koululla

koulutyö päättyy la 30.5.2026

RÄSTI- JA KOROTUSTENTTIPÄIVÄT

Ilmoittautuminen

Tenttiin ilmoittaudutaan sähköpostiviestillä, joka lähetetään ko. aineenopettajalle sekä kansliaan (kanslia@lahdensteiner.fi)

TENTIN PÄIVÄMÄÄRÄ	ILMOITTAU- TUMINEN VIIMEISTÄÄN	VALVOJA
to 11.9. klo 15.15	to 4.9. klo 12.15	Juha ja Päivi
to 9.10. klo 15.15	to 2.10. klo 12.15	Johanna ja Henrika
to 13.11. klo 15.15	to 6.11. klo 12.15	Marika ja Laura
to 11.12. klo 15.15	to 4.12. klo 12.15	Katriina ja Anita
to 22.1. klo 15.15	to 15.1. klo 12.15	Susanna ja Seija
to 19.2. klo 15.15	to 12.2. klo 12.15	Olga ja Hannamari
to 19.3. klo 15.15	to 12.3. klo 12.15	Sini ja Heidi L.
to 16.4. klo 15.15	to 9.4. klo 12.15	Sanna ja Suvi
to 21.5. klo 15.15	ke 13.5. klo 12.15	Ailin ja Outi
ke 3.6 klo 12.15	pe 29.5. klo 12.15	Sanna

Hylätyt suoritukset

Hylättyä suoritusta saa uusia kaksi (2) kertaa.

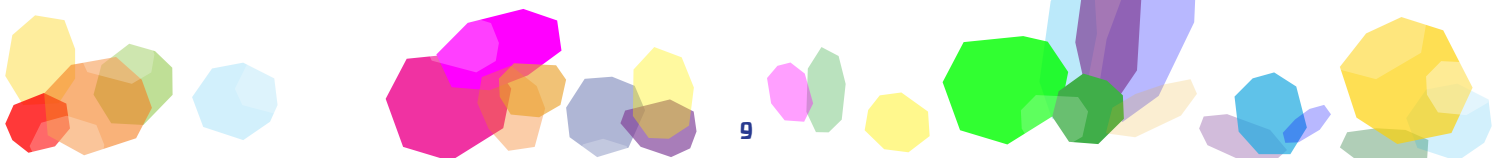
Korotettavien

opintojaksoarvosanojen ennakkotehtävät

Opiskelijan on palautettava opettajan antamat kirjalliset ennakkotehtävät suoritettuina ilmoittautumispäivään mennessä, jotta opiskelija saa osallistumisoikeuden tenttiin (hyväksytyn opintojaksoarvosanan korottamiseksi ei riitä pelkästään koenumeron korottaminen).

ABIT

Abiturienttien oppiaineen korotustentit (ennakkotehtävineen) ovat kevään yo-kirjoituksia ennen ja jälkeen **perjantaina 19.2.2026** ja **torstaina 16.4.2026**.

YLIOPIILASKIRJOITUKSET 2025–2026

SYKSYN 2025 KOEPÄIVÄT:

ma 15.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe

ke 17.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

pe 19.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä

ma 22.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ti 23.9. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

to 25.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 26.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe

ma 29.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä
italia
portugali
latina
saame

ke 1.10. saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

KEVÄÄN 2026 KOEPÄIVÄT:

ti 10.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe

to 12.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä
italia
portugali
latina
saame

pe 13.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe

ma 16.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä

ke 18.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 20.3. reaali (uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto)

ma 23.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ke 25.3. reaali (psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia)

pe 27.3. saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Tutkinnon tulokset lähetetään lukioille 13.11.2025. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 14.11.2025 alkaen. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.

Kevään 2026 ylioppilastutkinnon tulokset lähetetään lukioille 12.5.2026. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 13.5.2026 alkaen. Julkaisemisen yhteydessä tulokset luovutetaan myös korkeakoulujen yhteisvalinnan käyttöön. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.

LUKION YHTEISET PELISÄÄNNÖT

Sääntöjen tarkoitus on edistää kaikkien hyvää työskentelyilmapiiriä sekä yleisiä hyviä tapoja. Sääntöjen noudattaminen auttaa opiskelijaa omassa työskentelyssä ja osoittaa kunnioitusta toisia kohtaan. Pelisääntöjä noudatetaan kouluaikana, koulun järjestämissä tilaisuuksissa ja leirikoulussa sekä muilla opetustoiminnassa käytetyillä alueilla.

1. Tunneille saavutaan ajoissa

Oppitunnit alkavat ilmoitettuna aikana. Oppitunneille on tultava ajoissa. Opettajalla on oikeus olla ottamatta myöhästynyt opiskelija oppitunnille. *Kolmesta myöhästymisestä tulee yksi luvaton poissaolo. Aamutunneilta myöhästyneet opiskelijat otetaan sisään yhtenä ryhmänä klo 8.45.*

2. Ei luvattomia poissaoloja

Kaikki poissaolot on selvitettävä viikon kuluessa kouluun palaamisen jälkeen. Muussa tapauksessa poissaolo katsotaan luvattomaksi. Poissaolot voivat laskea opintojaksoarvosanaa.

Poissaoloja voi olla hyväksyttävistä syistä:

2 x 45 min / 1 op

4 x 45 min / 2 op

6 x 45 min / 3 op

Sen ylimenevistä sairauspoissaoloista katso sivun 5 kohta *Poissaolot*.

Muista syistä aiheutuvat poissaolot on anottava etukäteen opettajakunnalta. Anomus sisältää suunnitellun poissaolojen suorittamiseksi. Tarkempi ohjeistus: ks. *poissaoloanomukset*.

3. Ei häirintää eikä tehtävien laiminlyöntiä oppituntien aikana

Opettaja voi poistaa työrauhaa häiritsevän opiskelijan oppitunnilta. Tällöin poissaolo katsotaan luvattomaksi. Alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajille ilmoitetaan oppitunnilta poistamisesta.

Tehtävien laiminlyönti ja muu huono opiskeluasenne vaikuttaa arvosanaan.

4. Läksyt tehdään

Opiskelijan velvollisuus on suorittaa vaaditut kotitehtävät ja osoittaa tietonsa. Läksyjen tekeminen huomioidaan arvioinnissa.

5. Rästit hoidetaan

Hylätty koe on suoritettava seuraavassa mahdollis-

sessä rästitentissä. Erityistapauksissa opiskelija voi pyytää opettajalta lupaa suorittaa hylätty koe eri ajankohtana. Yhdessä rästitentissä voi suorittaa korkeintaan kaksi koetta. *Yhtä hylättyä koetta voi uusia kaksi kertaa.* Rästitentistä voi olla poissa vain hyväksyttävästä syystä. Rästitentiin saapumatta jääminen ilman hyväksyttävää selvitystä tarkoittaa yhtä käytettyä rästitenttikertaa.

6. Ainevalintoihin sitoudutaan

Valintakortin ainevalinnat tehdään lukuvuosittain. Kaikki valinnat ovat sitovia.

7. Ulkovaatteet ja -kengät jätetään luokan ulkopuolelle

Ennen luokkaan saapumista ulkovaatteet ja -kengät jätetään siististi luokan ulkopuolelle. Myös ruokailussa ja salissa ollaan ilman ulkovaatteita.

8. Ei kännyköitä tunnilla eikä ruokailun aikana

Kaikkien elektronisten laitteiden käyttö tai esillä pitäminen on oppitunnin, ruokailun ja koulun tapahtumien aikana kielletty ilman opettajan lupaa.

9. Oppitunnin aikana ei juoda eikä syödä

Oppitunnin aikana syöminen ja juominen sekä elintarvikkeiden yms. esillä pitäminen on kielletty. Säännön rikkomisesta seuraa luokasta poistaminen. Luokasta poistamisesta tulee luvaton poissaolo. *Erityistilanteissa, esimerkiksi pitkällä iltapäiväjaksoilla, voi opetusryhmä ja opettaja sopia keskenään toisenlaisistakin käytänteistä.*

10. Tupakka, nuuska, päihteet ja huumeet

Tupakkalain mukaan tupakointi kouluaikana koulualueella on kielletty, kiello koskee myös nuuskaa. Käytöstä seuraa kirjallinen varoitus.

Päihdyttävien aineiden ja huumeiden tuonti, välittäminen, käyttö ja vaikutuksen alaisena oleminen koulualueella ja työjärjestyksen mukaisilla opintomatkoilla on kielletty. Käytöstä ja vaikutuksen alaisena olosta seuraa kirjallinen varoitus.

11. Koejärjestelyt

Ennen kokeen alkua opettaja kerää kännykät pois ja tarkistaa, että koealueeseen liittyvät oppikirjat ja muut materiaalit eivät ole opiskelijan ulottuvilla. Kokeen aikana opiskelijat eivät istu vierekkäin.

12. Plagiointi ja lunttaus

Mikäli opiskelija jää kiinni plagioinnista tai lunttaukselta, työ/koe hylätään ja työ/koe pitää suorittaa

uudelleen hyväksytty. Lisäksi opiskelijan opintojakson arvosanaa lasketaan yhdellä numerolla. Mikäli plagiointi tai luntaus toistuu, seuraa edellä olevien toimenpiteiden lisäksi kurinpitörangaistuksena rehtorin antama kirjallinen varoitus.

Alle 18-vuotiailta myös tupakkatuotteiden hallussapito on kielletty.

LAHDEN STEINERLUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Tarkoitus ja soveltaminen

- *Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.*
- Järjestyssäännöt ovat voimassa koulualueella ja kouluajalla. *Kouluajalla tarkoitetaan oppitunteihin, välitunteihin, ruokailuun, juhliin ja erilaisiin tapahtumiin käytettävää aikaa.*
- Koulualueen muodostavat koulurakennukset tontteineen.
- Järjestyssääntöjen rikkomisen seuraamukset määritellään lukiolaissa ja tarkemmin opetussuunnitelmassa.

Opiskelijan oikeudet

- Opiskelijalla on oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun.
- Opiskelijalla on oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä turvallisessa opiskeluympäristössä.
- Opiskelijalle *pitää ilmoittaa hyvissä ajoin*, jos lukujärjestys muuttuu.
- Opiskelijalla on oikeus tulla kuulluksi häntä koskeissa asioissa.

Opiskelijan velvollisuudet

- Jokaisella on velvollisuus toimia koulussa niin, että se edistää turvallisuutta. Opettajien antamien ohjeiden ja *koulun sääntöjen tarkoitus on taata koulutyön turvallinen sujuminen ja siksi niitä on noudatettava.*
- Havaitessaan turvallisuuteen liittyvän vian tai puutteen, on siitä ilmoitettava koulun henkilökunnalle.

- *Minkäänlaista kiusaamista tai syrjimistä ei sallita.* Jokaisen kouluyhteisön jäsenen on omasta puolestaan tuettava koulun yhteishenkeä sekä tarjottava apuaan ja tarvittaessa pyydettyä opettajia apuun kiusaamista tai muita ongelmia kohdatessaan.

- Koulutyö alkaa lukujärjestyksen mukaisesti.
- Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.
- Jos opettaja ei ole saapunut tunnille kymmenen minuutin kuluessa sen alkamisesta, on opiskelijoiden tiedusteltava asiaa opettajainhuoneesta tai kansliasta.
- Jos opiskelija sairastuu koulupäivän aikana, opettaja voi vapauttaa opiskelijan tunnilta.
- Kaikki poissaolot on selvitettävä viikon kuluessa kouluun palaamisen jälkeen. Muussa tapauksessa poissaolo katsotaan luvattomaksi.

Poissaoloista tulee alle kahdeksantoistavuotiaalla olla terveydenhoitajan / lääkärintodistus tai huoltajan selvitys.

Yli kahdeksantoistavuotias voi selvittää alle neljän tunnin poissaolonsa itse. Yli neljän tunnin poissaoloista myös täysi-ikäiseltä vaaditaan terveydenhoitajan / lääkärintodistus tai vanhemman selvitys.

Poissaoloja voi olla yhdeltä opintojaksolta

2 x 45 min / 1 op

4 x 45 min / 2 op

6 x 45 min / 3 op

Jos poissaolot ylittävät neljän tunnin rajan, opintojakso voi jatkua vain mikäli kaikki poissaolot ovat hyväksytysti selvitettyjä.

- Luokanohjaaja antaa luvan enintään kolmen päivän poissaoloon, mutta poissaolot korvaavista tehtävistä tulee sopia jokaisen aineenopettajan kanssa erikseen.
- Pidempiin poissaoloihin luvan myöntää opettajakunta.
- Opiskelijalla on velvollisuus korvata koulun tai toisen henkilön omaisuudelle tahallaan tai piittaamattomuuttaan aiheuttamansa vahingot.

Opiskelija on myös velvollinen puhdistamaan ja järjestämään likaamansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuuden.

HYVÄT TOIMINTATAVAT

- Koulussa puukeudutaan asianmukaisesti koulun toimintoihin sopivalla tavalla ja muut huomioon ottaen.
- Luokkiin, ruokalaan eikä koulun tapahtumiin tulla ulkovaatteissa.
- Luokan sekä ruokalan tulee olla siisti tunnin ja ruokailun jälkeen. Ruokalassa tulee noudattaa kiireettömyyttä ja hyviä tapoja.
- Opiskelijat poistuvat luokista välituntien ajaksi.
- ***Muista henkilöistä ei saa ottaa kuvia ja videoita eikä julkaista niitä ilman heidän suostumustaan.***
- Kaikkien elektronisten laitteiden käyttö tai esillä pitäminen on oppitunnin, ruokailun ja koulun tapahtumien aikana kielletty ilman opettajan lupaa.
- ***Plagiointi ja lunttaus ovat kiellettyä.*** Plagioinnilla tarkoitetaan jonkun toisen henkilön tuottaman materiaalin (esimerkiksi tekstin, kuvan, videon) lainaamista ilman, että alkuperäistä tekijää ilmoitetaan. (HUOM! Tekoäly)
- Kaikki koulussa toimivat pitävät huolta kouluympäristön siisteydestä, käsittelevät hyvin koulun omaisuutta sekä kunnioittavat muiden omaisuutta. ***Jokainen vastaa jälkiensä siivoamisesta roskatessaan.***
- Rahan ja arvoesineiden tuominen kouluun on opiskelijan omalla vastuulla. Koulu ei vastaa kadonneesta omaisuudesta.
- Opettajilla ja koulun henkilökunnalla on oikeus poistaa opiskelijalta häiriötä aiheuttava tai turvallisuutta vaarantava esine.
- Koulualueella on huomioitava kaikkien alueella olevien ja liikkuvien turvallisuus.
- Kouluun ei ole lupa tuoda laissa kiellettyjä, vaarallisia tai omaisuuden vahingoittamiseen tarkoitettuja aineita tai esineitä.
- Tupakointi ja tupakkatuotteiden käyttö on kiellettyä koulualueella ja kouluaikaan.

Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä opiskelijoiden, opettajien ja huoltajien kanssa. Järjestyssääntöjen noudattamista seurataan ja ne käydään opiskelijoiden kanssa säännöllisesti läpi.

Te olette meidän lukiolaisemme.

Tukekaa toistenne
heikkouksia vahvuuksillanne.
Oppikaa myös toisiltanne.

#Linkkivinkki

ylioppilastutkinto.fi-sivustolta
löydät mm. kohdat:

- Ajankohtaista-osio
- Ohjeet
- Tietoa kokelaalle, eli Sinulle
- **Ilmoittutumisen** (kalenteroi tämä)
- **Koepäivät** (kalenteroi nämäkin)
- Hyvän vastauksen piirteet (kannattaa kerrata)
- Vanhat kokeet

Inspiroivia koulupäiviä!

- Riittävä lepo/uni #zzz
- Liiku joka päivä
- Syö monipuolisesti
- Lue monipuolisesti kirjoja, lehtiä ja/tai kuuntele äänikirjoja
- Kuuntele myöskin- ja ruotsinkielistäkin musiikkia ja radiota/podcasteja jne.
- Harjoittele kirjoittamista
- Venyttelä, että ajatukset pääsevät kulkemaan
- Moikkaa kun ta-va-taan!
- Tekstien ääneen lukeminen auttaa sisäistämisessä
- Muistiinpanojen ja nk. mind mapien, eli mielikuvakarttojen teko auttaa myös asioiden oppimisessa ja kertaamisessa #provinkki
- YLE Areenasta löytyy erittäin hyvä neliosainen sarja (på svenska): **Vinkkejä opiskelutekniikkaan**
- Osallistuta ympäristö, eli keskustele kulloisestakin aiheesta kavereiden JA muun lähipiirin kanssa – Näin tulet kerranneeksi asiaa ja se jää mieleesi paremmin
- Pienet eukat silloin tällöin tekee oikein hyvää – IHAN TOTTA!

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI

10. luokka 2025-2028

Sukunimi	Etunimet
Sähköpostiosoite	Puh.

PAKOLLISET JAKSOT	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET JAKSOT	MUUT VALINNAISET JAKSOT
ABIJAKSOT	ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET JAKSOT	

		10. lk (25-26)								11. lk (26-27)								12. lk (27-28)								13. lk (28-29)							
Äidinkieli	ÄI	1	2	3	4	12					5	6	7	8	9	11			10	13													
Suomi toisena kielenä	S2	1	2	3	4						5	6	7	8																			
Englanti	ENA	0	1	2	3						4	5	6	8					7	9													
Ruotsi	RUB1	0	1	2	3						4	5	6						7	8													
Matematiikka A	MAA	0			2	3	4				5	6	8	9	11				7	10	12	15											
Matematiikka B	MAB	0	1	2	3						4	5	6	7	8				9	11													
Biologia	BI	1	7								2	3	6						4	5	8												
Maantiede	GE	1									2								3	4	5												
Fysiikka	FY	1	2								5	6							3	4	7	8	9										
Kemia	KE	1	2	7																													
Uskonto	UE	1									2	4	5	6					3	7													
Elämänkatsomustieto	ET	1									2																						
Filosofia	FI										1	4							2	3	5												
Psykologia	PS	1									2	3							4	5	6												
Historia	HI	1									2	4	5						3	6	7												
Yhteiskuntaoppi	YH	1	4								2	3	5																				
Terveystieto	TE	1	3								2	4																					
Liikunta	LI	1									2	5	4						3														
Musiikki	MU	1									4	5							2	3													
Kuvataide	KU	1	5								2	3	4																				
Opinto-ohjaus	OP	1	3								2	3	5						2														
Eurytmia	EU	1	2								3	4																					
Kotitalous	KO	1									2																						
Käsityö	KS										1								2														
Draama	DR										1																						
Päättötyö	PT										1																						
Elämäankaari	EK										1																						
Arkkitehtuuri	AR																		1														
Kulttuurimatka	KM																		1														
Opiskelijak. hallitus	OK	1																															
Lukiodiplomi	LD	1	2	3	4	6																											
Valittuja opintopisteitä yhteensä																																	

Valittuja opintopisteitä yhteensä

OHJEET:

1. **Ympyröi** valinnat.
2. Lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
3. Matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla MAY1.
4. Valitse joko pitkä matematiikka (MAA) tai lyhyt matematiikka (MAB).
 5. Valtakunnallisista pakollisista kuvataiteen ja musiikin opintojaksoista on valittava vähintään 3 opintojaksoa.
 6. Lukion aikana on käytävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja.
7. Steinerlukion aikana käydään 12 erityistehtävän mukaista opintojaksoa.
8. Opintojakson laajuus on 1-3 op. Sarakkeen leveys määrittelee opintojakson laajuuden.

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI

11. luokka 2024-2027

Sukunimi	Etunimet
Sähköpostiosoite	Puh.

PAKOLLISET JAKSOT	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET JAKSOT	MUUT VALINNAISET JAKSOT
ABIJAKSOT	ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET JAKSOT	

		10. lk (24-25)								11. lk (25-26)								12. lk (26-27)								13. lk (27-28)							
Äidinkieli	ÄI	1	2	3	4	12						5	6	7	8	11					9	10	13										
Suomi toisena kielenä	S2	1	2	3	4							5	6	7	8																		
Englanti	ENA	0	1	2	3							4	5	6	8						7	9											
Ruotsi	RUB1	9	1	2	3							4	5	6							7	8											
Saksa	SAA	1	2																														
Matematiikka A	MAA	1		2	3	4						5	6	8	9	10					7	11	12	15									
Matematiikka B	MAB			2	3							4	5	6	7						8	9	11										
Biologia	BI	1	7									2	3	4	5						6	8											
Maantiede	GE	1										3	4								2	5											
Fysiikka	FY	1	2									3	4								5	6	7	8	9								
Kemia	KE	1	2	7																													
Uskonto	UE	1										2	3								4	5	6	7									
Elämäkatsomustieto	ET	1										2																					
Filosofia	FI											1	3								2	4	5										
Psykologia	PS	1										4	5								2	3	6										
Historia	HI	1										2	6								3	4	5	7									
Yhteiskuntaoppi	YH	1										2	3	4	5																		
Terveystieto	TE	1	2									3	4																				
Liikunta	LI	1	3									2	4								5												
Musiikki	MU	1										2	3	5							4												
Kuvataide	KU	1	5									3									2	4											
Opinto-ohjaus	OP	1	3									2	3	5							2												
Eurytmia	EU	1	2									3	4																				
Kotitalous	KO	1										2																					
Käsityö/Veisto	KS											1									2												
Draama	DR											1																					
Päättötyö	PT											1																					
Elämäнкаari	EK											1																					
Arkkitehtuuri	AR																				1												
Kulttuurimatka	KM																				1												
Opiskelijak. hallitus	OK	1																															
Lukiodiplomi	LD	1	2	3	4	6																											
		usKS2 Veisto																															
		usOPO5 TET																															

Valittuja opintopisteitä yhteensä

OHJEET:

1. **Ympyröi** valinnat.
2. Lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
3. Matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla MAY1.
4. Valitse joko pitkä matematiikka (MAA) tai lyhyt matematiikka (MAB).
 5. Valtakunnallisista pakollisista kuvataiteen ja musiikin opintojaksoista on valittava vähintään 3 opintojaksoa.
 6. Lukion aikana on käytävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja.
7. Steinerlukion aikana käydään 17 erityistehtävän mukaista opintojaksoa.
 8. Opintojakson laajuus on 1-3 op. Sarakkeen leveys määrittelee opintojakson laajuuden.

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI

12. luokka 2023-2026

Sukunimi	Etunimet
Sähköpostiosoite	Puh.

PAKOLLISET JAKSOT	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET JAKSOT	MUUT VALINNAISET JAKSOT
ABIJAKSOT	ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET JAKSOT	

		10. lk (23-24)						11. lk (24-25)						12. lk (25-26)						13. lk (26-27)							
Äidinkieli	ÄI	1	2	3	4	12					5	6	7	8	9	11			10	13							
Suomi toisena kielenä	S2	1	2	3	4						5	6	7	8													
Englanti	ENA	0	1	2		3					4	5	6		8				7	9							
Ruotsi	RUB1	0	1	2		3					4	5	6						7	8							
Saksa	SAA	1	2								3	4															
Matematiikka A	MAA	0		1	2	3	4				5	6		8	9	11			7	10	12	15					
Matematiikka B	MAB	0			2	3					4	5	6	7	8				9	11							
Biologia	BI	1	7								2	3	6						4	5							
Maantiede	GE	1									2								3	4	5						
Fysiikka	FY	1	2								5	6							3	4	7	8					
Kemia	KE	1	2	7																							
Uskonto	UE	1									2	4	5	6					3	7							
Elämäntutkimustieto	ET	1									2																
Filosofia	FI										1	4							2	3	5						
Psykologia	PS	1									2	3							4	5	6						
Historia	HI	1									2	4	5						3	6	7						
Yhteiskuntaoppi	YH	1	4								2	3	5														
Terveystieto	TE	1	3								2	4															
Liikunta	LI	1	5								2	3	4														
Musiikki	MU	1									4	5							2	3							
Kuvataide	KU	1	5								2	3	4														
Opinto-ohjaus	OP	1	3	4							2	3	5						2								
Eurytmia	EU	1									3	4															
Kotitalous	KO	1									2																
Käsityö	KS										1								2								
Draama	DR										1																
Päättötyö	PT										1																
Elämäntutkimus	EK										1																
Arkkitehtuuri	AR																		1								
Kulttuurimatka	KM																		1								
Opiskelijak. hallitus	OK	1																									
Lukiodiplomi	LD	1	2	3	4	6																					
		OPO4 Minä ja me arjessa																									
		Valittuja opintopisteitä yhteensä																									

OHJEET:

1. **Ympyröi** valinnat.
2. Lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
3. Matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla MAY1.
4. Valitse joko pitkä matematiikka (MAA) tai lyhyt matematiikka (MAB).
5. Valtakunnallisista pakollisista kuvataiteen ja musiikin opintojaksoista on valittava vähintään 3 opintojaksoa.
6. Lukion aikana on käytävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja.
7. Steinerlukion aikana käydään 12 erityistehtävän mukaista opintojaksoa.
8. Opintojakson laajuus on 1-3 op. Sarakkeen leveys määrittelee opintojakson laajuuden.

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI

13. luokka 2022-2026

Sukunimi	Etunimet
Sähköpostiosoite	Puh.

PAKOLLISET JAKSOT	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET JAKSOT	MUUT VALINNAISET JAKSOT
ABIJAKSOT	ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET JAKSOT	

		10. lk (22-23)					11. lk (23-24)					12. lk (24-25)					13. lk (25-26)				
Äidinkieli	ÄI	1	2	3	4	12		5	6	7	8	11	+		9	10	13				
Suomi toisena kielenä	S2	1	2	3	4			5	6	7	8										
Englanti	ENA	0	1	2	3			4	5	6	8			7	9						
Ruotsi	RUB1	9	1	2	3			4	5	6				7	8						
Saksa	SAA	1	2					3	4												
Matematiikka A	MAA	1	2	3	4			5	6	8	9	10		7	11	12	15				
Matematiikka B	MAB		2	3				4	5	6	7			8	9	11					
Biologia	BI	1	7					2	3	4	5			6	8						
Maantiede	GE	1						3	4					2	5						
Fysiikka	FY	1	2					3	4	5				5	6	7	8	9			
Kemia	KE	1	2	7																	
Uskonto	UE	1						2	3	6				4	5	7					
Elämäntutkimustieto	ET	1						2													
Filosofia	FI							1	3					2	4	5					
Psykologia	PS	1						4	5					2	3	6					
Historia	HI	1						2	6					3	4	5	7				
Yhteiskuntaoppi	YH	1						2	3	4	5										
Terveystieto	TE	1	2					3	4												
Liikunta	LI	1						2	4	5				3							
Musiikki	MU	1						2	3	5				4							
Kuvataide	KU	1	5					3						2	4						
Opinto-ohjaus	OP	1	3					2	3					2							
Eurytmia	EU	1						2													
Kotitalous	KO	1						2													
Käsityö	KS	1						2						2							
Draama	DR							1													
Päätötyö	PT							1													
Elämäntutkimus	EK							1													
Arkkitehtuuri	AR													1							
Kulttuurimatka	KM													1							
Opiskelijak. hallitus	OK	1												ÄI14 Lempeästi esiintyjäksi							
Lukiodiplomi	LD	1	2	3	4	6															
																	usKS2 Veisto				
																	Valittuja opintopisteitä yhteensä				

OHJEET:

1. **Ympyröi** valinnat.
2. Lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
3. Matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla MAY1.
4. Valitse joko pitkä matematiikka (MAA) tai lyhyt matematiikka (MAB).
5. Valtakunnallisista pakollisista kuvataiteen ja musiikin opintojaksoista on valittava vähintään 3 opintojaksoa.
6. Lukion aikana on käytävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja.
7. Steinerlukion aikana käydään 12 erityistehtävän mukaista opintojaksoa.
8. Opintojakson laajuus on 1-3 op. Sarakkeen leveys määrittelee opintojakson laajuuden.